

**INFORMARE PRIVIND ACCIDENTELE DE MUNCĂ ȘI ÎMBOLNĂVIRILE PROFESIONALE
ÎNREGISTRATE LA NIVELUL JUDEȚULUI OLT ÎN ANUL 2018**

Una dintre cele mai importante activități desfășurate de Inspectoratul Teritorial de Muncă Olt este cea de prevenire a producerii evenimentelor în urma cărora rezultă accidentarea lucrătorilor.

Accidentul de muncă, conform Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, reprezintă vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate ori deces.

În acest sens, inspectoratele teritoriale de muncă au o serie de indicatori statistici, indicatori care se raportează de către Inspecția Muncii la Biroul Internațional al Muncii.

Indicatori specifici activității de securitate și sănătate în muncă:

Sistemul informațional statistic al accidentelor de muncă constituie una din cele mai importante pârgii ale procesului decizional, pe baza căruia se realizează:

- Politica de securitate și sănătate în muncă;
- Se iau măsuri legislative;
- Se iau măsurile financiare și administrative necesare;
- Se pot determina implicațiile economice ale accidentelor de muncă;
- Se pot determina implicațiile financiare și sociale ale accidentelor de muncă.

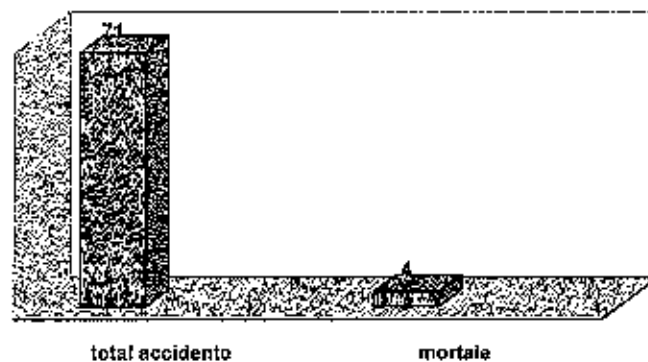
• **Indicatori exprimați în mărimi absolute:**

a) Numărul total de victime (decedați, accidentați cu invaliditate sau cu incapacitate temporară de muncă) înregistrate în perioada de raportare, inclusiv accidentații care provin din accidente colective. Prin cunoașterea numărului de accidentați, se stabilește direcția în care trebuie îndreptată atenția organelor cu atribuții de control, respectiv ramurile și subramurile de activitate sau unitățile cu număr mare de accidente.

Pe parcursul anului 2018 la nivelul județului Olt s-au înregistrat un număr de 71 accidente de muncă, din care 67 accidente de muncă care au produs incapacitate temporară de muncă pentru 67 lucrători, urmată de invaliditate pentru un lucrător și 4 accidente de muncă care au avut ca urmare decesul a 4 lucrători.

Accidentele mortale de muncă au fost înregistrate de către Spitalul Județean de Urgență Slatina, Ghiță Nicolae Î.I. Caracal, S.C. Agro Ugur Ferhat S.R.L. Radomirești, Primăria Bălteni, ultimul eveniment fiind în curs de cercetare.

Din cele 71 victime ale accidentelor de muncă înregistrate, un număr de 18 victime sunt de sex feminine, 53 fiind bărbați.

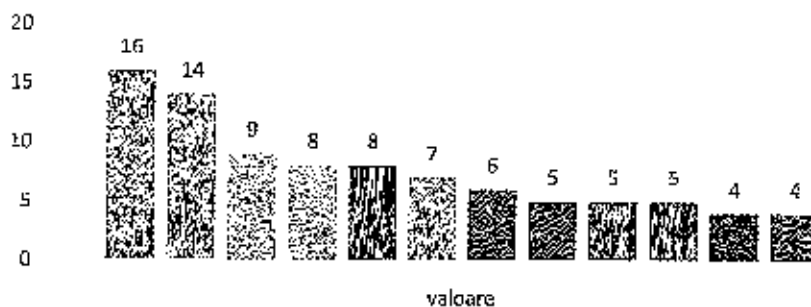
Domeniile economice care au înregistrat cele mai multe accidente de muncă sunt:

- industria metalurgică: 19 accidente de muncă;
- industria fabricării cauciucurilor: 13 accidente;
- construcții civile și industriale: 6 accidente;
- industria construcțiilor de mașini: 4 accidente de muncă;
- industria confecțiilor metalice: 3 accidente de muncă;
- agricultură: 3 accidente de muncă;
- asistență spitalicească: 3 accidente de muncă.

Vârsta persoanelor afectate este cuprinsă între 19 și 61 ani, cu mențiunea că cele mai multe cazuri (22), se regăsesc în grupa de vârstă 40-50 ani, urmate de grupa de vârstă 30-40 ani cu 18 cazuri și grupa de vârstă 50-60 ani cu 17 cazuri.

Referitor la cauzele principale ale accidentelor de muncă înregistrate, acestea sunt următoarele:

- efectuarea necorespunzătoare de poziționări, consolidări: 16 cazuri;
- efectuarea necorespunzătoare de comenzi, manevre: 14 cazuri;
- neefectuarea în timp util a unor operații indispensabile securității muncii: 9 cazuri;
- mișcări funcționale ale mașinilor declanșate contraindicat: 8 cazuri;
- mișcări funcționale și disfuncționale mașinilor, șocuri la pornire/oprire: 8 cazuri;
- devieri de la traiectoriile normale ale mașinilor: 7 cazuri;
- căderi de la același nivel prin dezechilibrare: 6 cazuri;
- căderi de la înălțime prin alunecare: 5 cazuri;
- tolerarea abaterilor de la disciplina tehnologică: 5 cazuri;
- jet, erupții de material: 5 cazuri;
- tolerarea abaterilor de la respectarea normelor de securitate: 4 cazuri;
- erori în prestabilirea operațiilor de muncă: 4 cazuri.

- efectuare necorespunzătoare consolidări/pozitionari
- efectuarea necorespunzătoare de comenzi/manevre
- nec efectuarea în timp a unor operații indispensabile securității muncii
- mișcări funcționale ale mașinilor declansate contraîndicat
- mișcări disfuncționale mașini/socuri pornire-oprire
- devieri de la traiectoriile normale ale mașinilor
- căderi la același nivel prin dezechilibrare
- căderi de la înălțime prin alunecare
- toțierarea abaterilor de la disciplina tehnologică

b) Numărul total de accidentați pentru care urmările accidentelor s-au terminat în perioada de raportare, indiferent dacă evenimentul s-a produs în aceeași perioadă sau în perioadele anterioare sau în anul precedent.

Dintre cei 71 lucrători accidentați în perioada de raportare, 66 si-au reluat activitatea la locul de muncă, 4 persoane au decedat și o persoană și-a încheiat perioada de ITM prin invaliditate.

c) Numărul total de zile de ITM pierdute ca urmare a accidentelor de muncă, aferent persoanelor pentru care urmările accidentului s-au terminat în perioada de raportare. Numărul total de zile lucrătoare pierdute: 3277 zile.

Prin cunoașterea numărului de zile calendaristice pierdute de victime, conform certificatelor medicale, se obțin informații care oferă posibilitatea de:

- a dimensiona gravitatea accidentelor;
- a caracteriza aspecte legate de posibilitățile de tratament precum și nivelul de intervenție medicală în vederea recuperării capacității de muncă.

Dacă se iau în calcul zilele lucrătoare pierdute se pot evalua:

- incidența economică;
- pierderile financiare;
- cheltuielile care se fac pentru recuperarea capacității de muncă.

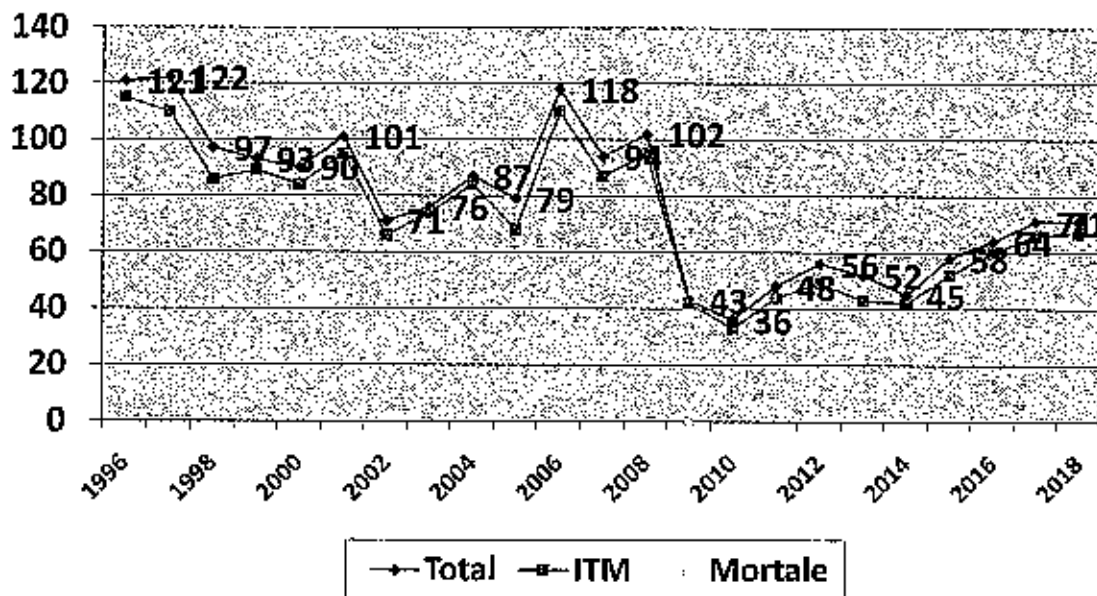
• **Indicatori exprimați în mărimi relative:**

a) Indicele de frecvență (IF) care indică frecvența de accidentare, respectiv, câți accidentați revin la 1000 de lucrători și se determină cu următoarea formulă: $IF = (\text{nr. total accidentați în perioada de raportare} / \text{nr. mediu de salariați în perioada de raportare}) * 1000$; $IF = 1,06$

b) Indicele de gravitate (IG) indică amploarea accidentelor unei ramuri, determinată de numărul total de zile pierdute, raportat la 1.000 de lucrători. $IG = (\text{nr. total de zile calendaristice de ITM} / \text{nr. mediu de salariați din perioada de raportare}) * 1000$; $IG=49$

c) Indicele de durată medie (IDM) exprimă numărul de zile pierdute, în medie de un accidentat. $IDM = \text{nr. zile calendaristice de ITM} / \text{nr. total de accidentați care au încheiat ITM în perioada de raportare}$; $IDM=59$

Comparativ, pe ani, situația se prezintă astfel:

Scăderea numărului de accidente de muncă este posibilă prin două căi:

- analiza post accident;
- analiza pre accident.

Analiza post accident se face pe baza studierii accidentelor deja înregistrate, sub aspectul cauzelor care au condus la producerea evenimentului (arborele cauzal), în vederea stabilirii politicii de prevenire (unități supuse controlului, tipul de control, tematici de control etc.).

Analiza pre accident, se bazează pe evaluarea riscurilor la unități. Din lucrările de evaluare se extrag factorii de risc (pericolele) și se acționează în consecință pentru prevenire. Această analiză este cea mai dificilă dar și cea mai eficientă.

ITM Olt a pus accent în vizitele de control pe necesitatea evaluării riscurilor privind securitatea și sănătatea în muncă a lucrătorilor și pe obligativitatea ca politica de prevenire a agentului economic să se axeze pe eliminarea sau diminuarea riscurilor.

Din analiza efectuată la nivelul ITM Olt s-a constatat că principalele cauze de producere a accidentelor de muncă au fost determinate de:

1. Nerespectarea sau lipsa unor instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă adaptate la mediul de muncă, ceea ce înseamnă că la nivelul fiecărei unități vor trebui luate următoarele măsuri pentru prevenirea și scăderea numărului de accidente :
 - întocmirea unui necesar de documentații cu caracter tehnic de informare și instruire a lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă;

- elaborarea de instrucțiuni proprii ținând seama de particularitățile activităților și locurilor de muncă;
 - elaborarea unor instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă clare și precise, afisarea lor la locurile de muncă, precum și verificarea de către conducătorii locurilor de muncă dacă aceste instrucțiuni sunt respectate de către executanți în timpul desfășurării activității;
 - elaborarea de tematici pentru toate fazele de instruire în ceea ce privește securitatea și sănătatea în muncă, stabilirea periodicității adecvate de instruire pentru fiecare loc de muncă, asigurarea informării și instruirii lucrătorilor precum și verificarea cunoașterii și aplicării de către lucrători a informațiilor primite;
 - elaborarea programului de instruire-testare la nivelul întreprinderii și/sau unității;
 - asigurarea întocmirii planului de acțiune în caz de pericol grav și iminent, și asigurarea că toți lucrătorii sunt instruiți pentru aplicarea lui;
2. Tolerarea abaterilor de la respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă, de disciplină tehnologică, ceea ce înseamnă că la nivelul fiecărei unități vor trebui luate următoarele măsuri pentru prevenirea și scăderea numărului de accidente :
- verificarea cunoașterii și aplicării de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de prevenire și protecție, precum și a atribuțiilor și responsabilităților ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă, stabilite prin fișa postului
3. Erori în prestabilirea operațiilor de muncă, ceea ce înseamnă că la nivelul fiecărei unități vor trebui luate următoarele măsuri pentru prevenirea și scăderea numărului de accidente:
- adaptarea muncii la om, în special în ceea ce privește proiectarea posturilor de muncă, alegerea echipamentelor de muncă, a metodelor de muncă și de producție, în vederea reducerii monotoniei muncii, a muncii cu ritm predeterminat și a diminuării efectelor acestora asupra sănătății;
 - dezvoltarea unei politici de prevenire coerente care să cuprindă tehnologiile, organizarea muncii, condițiile de muncă, relațiile sociale și influența factorilor din mediul de muncă;
 - stabilirea pentru lucrători, prin fișa postului, atribuțiile și răspunderile ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă, corespunzător funcțiilor exercitate;
 - „îmbogățirea” cunoștințelor și deprinderilor caracteristice unei meserii sau profesii, acumularea cunoștințelor și deprinderilor unei alte meserii/ autorizarea meseriilor și testarea periodică a deprinderilor și cunoștințelor lucrătorilor;
 - evaluarea riscurilor pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, inclusiv la alegerea echipamentelor de muncă, a substanțelor sau preparatelor chimice utilizate și la amenajarea locurilor de muncă;
 - să se ia măsuri ca, ulterior evaluării riscurilor, măsurile de prevenire, precum și metodele de lucru și de producție aplicate de angajator să asigure îmbunătățirea nivelului securității și sănătății lucrătorilor și să fie integrate în ansamblul activităților întreprinderii și/sau unității respective și la toate nivelurile ierarhice;

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ OLT

- asigurarea fiecărui sector de activitate cu forță de muncă necesară, conform schemelor de personal (intocmite pe bază de norme și normative de muncă și personal) și cu potențialul profesional și comportamental cerut pentru fiecare post de muncă;
 - adaptarea permanentă și operativă a resurselor umane la toate schimbările și cerințele companiei;
 - optimizarea utilizării personalului în scopul repartizării salariaților pe posturi în funcție de pregătirea, abilitățile și aptitudinile profesionale, cu scopul realizării de către aceștia a sarcinilor și atribuțiilor proprii în condiții de eficiență și eficacitate maximă și al creșterii productivității muncii;
 - formarea și dezvoltarea pregătirii și carierei profesionale a salariaților, evaluarea performanțelor individuale sau colective;
 - dezvoltarea unei culturi organizaționale bazată pe armonizarea intereselor companiei cu ale angajaților, implicare, fidelitate, ordine și disciplină, cult al valorilor, nediscriminare, respectarea legislației muncii;
4. Căderi de la același nivel și căderi de la înălțime, ceea ce înseamnă că la nivelul fiecărei unități vor trebui luate următoarele măsuri:
- zonele de acces și de circulație să fie libere;
 - semnalizarea zonelor cu denivelări;
 - adoptarea, în mod prioritar, a măsurilor de protecție colectivă față de măsurile de protecție individuală;
 - semnalizarea zonelor cu risc ridicat și specific, iar accesul în aceste zone să fie permis numai lucrătorilor care au primit și și-au însușit instrucțiunile adecvate.

Bolile profesionale

Boala profesională, conform Legii securității și sănătății în muncă nr.319/2006, este afecțiunea care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzată de agenți nocivi fizici, chimici ori biologici caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, în procesul de muncă.

Intoxicația acută profesională se declară, se cercetează și se înregistrează atât ca boală profesională, cât și ca accident de muncă.

Bolile profesionale sunt cercetate și înregistrate de către Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul Teritorial de Muncă doar participă la cercetarea cauzelor care au produs afecțiunea, locul de muncă sau cauzele producerii fiind analizate din punct de vedere al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă.

O boală profesională apare după o expunere lungă, în timp, a organismului la agenți nocivi, în cele mai multe cazuri fiind vorba de ani de zile.

Pentru reducerea numărului de apariții a bolilor profesionale, ITM Olt a pus accentul pe îmbunătățirea condițiilor de muncă. Un prim pas este determinarea nivelului de noxe și evaluarea sau reevaluarea riscurilor factorilor nocivi asupra lucrătorilor.

O atenție deosebită a acordat ITM Olt sprijinirii și consilierii Comitetelor de Securitate și Sănătate în Muncă din unitățile cu peste 50 salariați și promovării dialogului social, acțiuni ce s-au regăsit în Programul Propriu de Acțiuni al inspectoratului pe anul 2018.

Pe parcursul anului 2018, în județul Olt s-au cercetat și confirmat un număr de 57 boli profesionale față de 86 câte au fost în anul 2017.

Principalele afecțiuni în urma cărora aceste cazuri au fost declarate ca boli profesionale sunt: silicoză (40 cazuri), astm bronșic profesional (8 cazuri), bronșită cronică (3 cazuri), hernie de disc (2 cazuri), discopatie lombară cronică (1 caz), dermatită de contact (1 caz), sindrom de tunel carpian bilateral (1 caz), azbestoză (1 caz).

Repartizarea pe unități a celor 57 de cazuri este următoarea: 44 cazuri la S.C. Electrocarbon S.A. Slatina, 9 cazuri la S.C. Alro S.A. Slatina, 1 caz la S.C. Pirelli Tyres Romania S.R.L Slatina, 1 caz la Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Olt, 1 caz la Spitalul Județean de Urgență Slatina, 1 caz la S.C. Plansit S.R.L. Seaca.

Pe sexe repartizarea este următoarea: 41 cazuri s-au înregistrat la salariați bărbați și 16 cazuri la salariați femei.

Din analiza cazurilor de boală profesională s-au constatat următoarele:

Vârsta persoanelor afectate este cuprinsă între 38 și 79 ani, cu mențiunea că cele mai multe cazuri(44), se regăsesc în grupa de vârstă 50-60 ani. Cele mai multe cazuri s-au produs la persoane cu peste 20 ani vechime în muncă.

Măsurile tehnico - organizatorice ce trebuie luate în vederea prevenirii îmbolnăvirilor profesionale, sunt reprezentate într-o ordine de priorități, astfel:

- Eliminarea noxei profesionale din procesul tehnologic prin înlocuirea substanțelor nocive sau a tehnologiilor nocive cu altele mai puțin nocive sau inofensive;
- Izolarea aparaturii generatoare de noxe (automatizare, cabine speciale, termoizolare);
- Împiedicarea pătrunderii noxei în aerul locurilor de muncă (ermetizare, procedee umede pentru pulberi, ventilație locală);
- Diminuarea concentrațiilor noxelor existente la locurile de muncă prin ventilație generală și/sau fonoabsorbție;
- Împiedicarea acțiunii noxei asupra lucrătorilor sau diminuarea acestei acțiuni prin reducerea efortului fizic, a suprasolicitărilor fizice și neuropsihice, reducerea duratei zilei de muncă, folosirea echipamentului individual de protecție etc;
- Asigurarea alimentației de protecție și consumarea acesteia în unitate;
- Efectuarea corectă a instructajului pentru securitatea și sănătatea în muncă.
- Activități care au ca scop diagnosticarea precoce a îmbolnăvirilor profesionale, chiar înainte ca muncitorul să prezinte simptome.
- Supravegherea medicală permanentă prin examinările medicale la angajare, controlul medical periodic, prin examenele clinice generale și de specialitate, examinările paraclinice și de laborator (determinarea indicatorilor de expunere și de efect biologic);
- Activități ce presupun managementul clinic al angajaților bolnavi în vederea maximizării capacității lor de muncă și a recuperării acestora.

Constantin Cristian UNGUREANU
Inspector Șef

